

Cywilny Kompakt Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony - WPBiO Narodowy Plan Implementacyjny – Polska

Wstęp

Włączenie nowych wyzwań dla bezpieczeństwa takich, jak nielegalna migracja, zagrożenia hybrydowe i cybernetyczne, terroryzm i radykalizacja, zorganizowana przestępczość, zarządzanie granicami, bezpieczeństwo morskie, przeciwdziałanie i zwalczanie ekstremizmu oraz ochrona dziedzictwa kulturowego do Cywilnego Kompaktu WPBiO, było wyrazem zmian zachodzących w „złożonym, skonfliktowanym i powiązanym świecie” (Globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej, 2016) oraz wynikało z potrzeby skutecznej reakcji na te zmiany. UE i państwa członkowskie muszą ściśle z sobą współpracować, aby móc odpowiedzieć na te wyzwania i zagrożenia poprzez zapewnienie jak największej synergii pomiędzy wewnętrznymi i zewnętrznymi aspektami bezpieczeństwa oraz pomiędzy cywilnym i wojskowym wymiarem bezpieczeństwa. Musimy intensywnie pracować nad wzmocnieniem zintegrowanego podejścia tak, aby efektywnie korzystać z dostępnych zasobów i instrumentów, celem szybszego uzyskania jak najlepszych rezultatów.

Polska intensywnie angażuje się w cywilną WPBiO poprzez udział w misjach cywilnych UE począwszy od pierwszej misji w Bośni i Hercegowinie w 2003 roku. Od wielu lat Polska należy do głównych kontrybutorów do misji cywilnych UE, głównie dzięki kontyngentowi Jednostki Specjalnej Policji wydelegowanej do Misji Unii Europejskiej w zakresie praworządności w Kosowie (EULEX Kosovo). Priorytetowymi misjami dla Polski są obecnie trzy cywilne misje UE: na Ukrainie (EUFAM Ukraine), w Kosowie (EULEX Kosovo) i w Gruzji (EUMM Georgia). Niemniej dążymy do wzmocnienia naszej obecności również w pozostałych misjach w innych częściach świata, w tym na Bliskim Wschodzie i w Afryce. Narodowy Plan Implementacyjny zostanie wykorzystany w celu motywowania ministerstw¹ i służb mundurowych² do zwiększenia udziału polskich ekspertów w misjach cywilnych WPBiO.

Cechą charakterystyczną polskiego systemu delegowania ekspertów cywilnych poza granice kraju, w tym do misji cywilnych WPBiO, jest jego fragmentaryczność w odniesieniu do ram prawnych, finansowania, szkoleń i naboru do misji. Każda z instytucji delegujących dysponuje własnymi zasadami, budżetem i procedurami. Przyjęcie ujednoliconej podstawy prawnej regulującej delegowanie ekspertów cywilnych do misji zagranicznych nie jest realne w najbliższych latach. Z tego też względu niezbędne jest poszukiwanie rozwiązań, które przyczynią się do poprawienia istniejącego modelu oraz zmotywowania wszystkich uczestników procesu do wprowadzenia niezbędnych zmian. Opracowanie Narodowego Planu Implementacyjnego we współpracy z wszystkimi uczestnikami procesu (ministerstwa, służby mundurowe i Ministerstwo Spraw Zagranicznych jako koordynator) było procesem niezbędnym wewnętrznym dla: ukierunkowania podejmowanych działań, powrotu do prac nad możliwymi rozwiązaniami istniejących problemów oraz dla zachęcenia wszystkich uczestników procesu do większego zaangażowania w kwestie delegowania ekspertów cywilnych do misji zagranicznych.

NIP – Polska koncentruje się, w perspektywie krótkookresowej, na wprowadzeniu usprawnień do systemu delegowania ekspertów cywilnych do misji we wszystkich zaangażowanych ministerstwach i służbach mundurowych, na wzmocnieniu komunikacji na temat cywilnej WPBiO, na poprawieniu współpracy i koordynacji międzyinstytucjonalnej oraz na zdefiniowaniu strategicznych celów zaangażowania Polski w misje cywilne WPBiO. W perspektywie długookresowej NIP – Polska koncentruje się na takich wyzwaniach jak: przygotowanie i wdrożenie wspólnych standardów i dobrych praktyk wspierających ścieżkę kariery / dalszy rozwój zawodowy ekspertów kierowanych do cywilnych misji WPBiO, ujednolicenie szkoleń, zbadanie możliwości poszerzenia grupy ekspertów cywilnych o ekspertów spoza administracji publicznej.

¹ Pojęcie „ministerstwa” w dokumencie odnosi się do następujących ministerstw: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA), Ministerstwo Finansów (MF), Ministerstwo Sprawiedliwości (MS), Ministerstwo Obrony Narodowej (MON), Ministerstwo Spraw Zagranicznych (MSZ), Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN).

² Pojęcie „służby mundurowe” w dokumencie odnosi się do następujących służb: Policja, Straż Graniczna, Służba Celno-Skarbowa (w ramach Krajowej Administracji Skarbowej), Służba Więzienna.

Lp.	Zobowiązania/ Obszar działania	Stan bieżący, w tym wyzwania	Działania krótkookresowe do końca 2020	Działania średniookresowe 2021- poł. 2023	Partnerstwa, współpraca (PCz ³)
Plany i działania, które Polska zamierza zrealizować - lista					
A. E.	Obszar od A do E (zarządzanie, decyzje, koordynacja; wsparcie polityczne; strategia komunikacyjna i informacyjna publiczna; działania legislacyjne i regulujące; działania finansowe i budżetowanie)	Polskie zaangażowanie we Wspólną Politykę Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO) opiera się na dokumencie "Zadania polskiej polityki zagranicznej" prezentowanym co roku w Sejmie przez Ministra Spraw Zagranicznych. Delegowanie ekspertów cywilnych do misji cywilnych WPBiO jest wspólną odpowiedzialnością MSZ, ministerstw⁴ oraz służb mundurowych⁵ im podległych. MSZ jest odpowiedzialne za koordynację polityczną (ale również deleguje ekspertów), podczas gdy ministerstwa wraz z podległymi im służbami mundurowymi (tj. MSWiA z Policją i Strażą Graniczną; MF z Krajową Administracją Skarbową; MS ze Służbą Więzienną, MON) dysponują niezbędnymi zdolnościami. Udział w misjach cywilnych WPBiO jest otwarty dla każdej osoby zatrudnionej w administracji publicznej (np. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego zainteresowało się nowym obszarem wskazanym w Cywilnym Kompakcie WPBiO, czyli ochroną dziedzictwa kulturowego). Każde ministerstwo i każda służba mundurowa ma własne zasady, przestrzega własnych wewnętrznych procedur wynikających z ustaw sektorowych. Każde ministerstwo delegujące swoich pracowników do misji cywilnych WPBiO odpowiedzialne jest za zarządzanie wszystkim kwestiami	- Stworzenie, na poziomie roboczym, międzyresortowej grupy roboczej ds. cywilnej WPBiO, która będzie się regularnie spotykać (co 3-6 miesięcy lub w zależności od potrzeb) w celu usprawnienia przepływu informacji, dzielenia się dobrymi praktykami, przedyskutowania politycznych priorytetów i strategii zaangażowania Polski w międzynarodowe cywilne zarządzanie kryzysowe. - Opracowanie dokumentu definiującego strategiczne cele zaangażowania Polski w misje cywilne WPBiO, w oparciu o priorytety polskiej polityki zagranicznej oraz narodową strategię bezpieczeństwa – MSZ w konsultacji z ministerstwami i służbami mundurowymi. - Opracowanie ustawy regulującej udział funkcjonariuszy Służby Więziennej (podlegającej MS) w cywilnych misjach WPBiO.	- Stworzenie mechanizmu zaangażowania w cywilne misje WPBiO na poziomie strategicznym (ministrowie) i na poziomie operacyjnym (eksperti z ministerstw i służb mundurowych). - Dostosowanie wewnętrznych przepisów (nowelizacje) odnoszących się do delegowania ekspertów do cywilnych misji WPBiO przez ministerstwa i służby mundurowe. - We współpracy z ministerstwami i służbami mundurowymi wypracowanie, na poziomie krajowym, strategii komunikacyjnej nt. potrzeby i wartości dodanej zaangażowania Polski w cywilne zarządzanie kryzysowe UE⁸. - Wysondowanie możliwości prawnych włączenie umożliwiających ekspertów spoza administracji	Gotowość do korzystania z doświadczeń innych państw członkowskich w odniesieniu do przepisów prawnych, uregulowań budżetowych, komunikacji strategicznej, itp.

³ Państwa członkowskie UE.

⁴ MSWiA, MF, MS, MON.

⁵ Policja, Straż Graniczna, Służba Celno-Skarbowa (w ramach Krajowej Administracji Skarbowej), Służba Więzienna.

⁸ Określenie „cywilne zarządzanie kryzysowe UE/ cywilne zarządzanie kryzysowe w ramach WPBiO” odnosi się do działań zewnętrznych UE w oparciu o art. 42 i 43 TUE.

	związanymi z delegowaniem, w tym za wybór kandydatów, ich szkolenie oraz finansowanie. Kwestie związane z delegowaniem krajowych ekspertów cywilnych do instytucji Unii Europejskiej, w tym ekspertów do misji cywilnych UE reguluje, dokument (instrukcja)⁶ przyjęty przez Komitet do Spraw Unii Europejskiej⁷. Wszystkie ministerstwa i służby mundurowe stosują wytyczne tego dokumentu w ramach wewnętrznych procedur. W listopadzie 2017 r. MSZ zostało wskazane jako krajowy koordynator procedur rekrutacyjnych do misji cywilnych UE (krajowy administrator systemu Goalkeeper – Registrar) oraz do zarządzania bazą ekspertów do cywilnych misji WPBiO, we współpracy z wszystkimi ministerstwami i służbami mundurowymi. Decyzję o wydelegowaniu eksperta z ministerstwa / ze służby mundurowej podejmuje właściwy minister / szef służby mundurowej. Każdy kandydat do misji cywilnych WPBiO (za wyjątkiem kontyngentów, jak np. Zwarta Jednostka Policji wydelegowana do misji w Kosowie) musi zostać zaakceptowany przez KSE. Każde ministerstwo / służba mundurowa finansuje delegowanie ekspertów do cywilnych misji WPBiO z własnego budżetu. W budżecie państwa nie ma wydzielonej linii budżetowej na rzecz delegowania ekspertów do misji cywilnych WPBiO.	• Przegląd wewnętrznych uregulowań (aktów prawnych), procedur i zasad obowiązujących w ministerstwach i służbach mundurowych w odniesieniu do wszystkich aspektów związanych z delegowaniem ekspertów do cywilnych misji WPBiO w celu zdefiniowania istniejących braków wynikających z konieczności dostosowania do procedur UE; przygotowania wytycznych/ wewnętrznych procedur, które usprawnią proces delegowania. • Zidentyfikowanie problemów, które pojawiają się w wewnętrznych systemach koordynacji i poprawa/optimalizacja wewnętrznych zasad, uregulowań i procedur w ministerstwach i służbach mundurowych związanych z procesem delegowania (m. in. dostosowanie wewnętrznych procedur do terminów wyznaczonych w ogłoszeniach naborów na stanowiska w misjach). • Zidentyfikowanie możliwości stworzenia w ministerstwach i służbach mundurowych baz ekspertów cywilnych gotowych do wyjazdu na misje w krótkim czasie (do 30 dni). • Poprawa komunikacji wewnątrz ministerstw i służb mundurowych w	publicznej do systemu delegowania ekspertów cywilnych do misji zagranicznych – MSZ we współpracy z ministerstwami i służbami mundurowymi. • Regulame informowanie Komitetu do Spraw Unii Europejskiej, a także Komisji sejmowych: Komisji do Spraw Unii Europejskiej, Komisji Spraw Zagranicznych, Komisji Obrony Narodowej nt. zaangażowania Polski w misje cywilne WPBiO (i inne misje zagraniczne) – MSZ we współpracy z ministerstwami i służbami mundurowymi.
--	--	---	---

⁶ Dokument „Procedury delegowania ekspertów cywilnych do pracy w strukturach Unii Europejskiej” (nowelizacja z dnia 4.10.2018 r.) reguluje głównie kwestie techniczne i proceduralne samego procesu zgłaszania kandydatów do Instytucji UE oraz misji i operacji UE. Dokument odnosi się wyłącznie do ram UE i nie jest aktem prawnym.

⁷ Komitet do Spraw Unii Europejskiej (KSE) – Komitet na poziomie Rady Ministrów, który w imieniu Rady Ministrów, podejmuje decyzje w sprawach związanych z członkostwem Polski w UE.

				odniesieniu do cywilnego zarządzania kryzysowego, w tym w ramach WPBio.
			- Wzmocnienie przepływu informacji nt. procedur rekrutacyjnych i możliwości szkoleniowych wewnątrz ministerstw i służb mundurowych, itd. np. poprzez opracowanie wewnętrznych wytycznych. - Regularne informowanie Komitetu do Spraw Unii Europejskiej nt. zaangażowania Polski w cywilne misje WPBio oraz nt. postępów we wdrażaniu Narodowego Planu Implementacyjnego Cywilnego Kompaktu WPBio – MSZ, ministerstwa i służby mundurowe.	
			- Kontynuacja zaangażowania w projekty szkoleniowe współfinansowane przez UE oraz poszukiwanie nowych możliwości szkoleniowych w ramach projektu EUPCST, z uwzględnieniem szkoleń dla ekspertów cywilnych do misji WPBio. - Włączenie innych ministerstw i służb mundurowych do projektów EUPCST (MSZ, MF, MS, MON, MKIDN). - Kontynuacja zaangażowania ministerstw i służb mundurowych w organizację szkoleń w oparciu o ujednolicone programy szkoleniowe (programy szkoleniowe ESDC¹⁰: kurs orientacyjny w zakresie WPBio, kurs podstawowy).	
			W Polsce nie funkcjonuje jednolity krajowy system szkoleń dla cywilnych ekspertów do misji WPBio. Każda z instytucji delegujących ma własne regulacje w zakresie organizacji i programów szkoleń dla ekspertów do misji zagranicznych, w tym do misji WPBio. Każda z instytucji delegujących ekspertów zabezpiecza również środki finansowe na szkolenia w ramach własnego budżetu. Polska Policja aktywnie uczestniczy w projektach szkoleniowych finansowanych przez UE, w tym w projektach EUPCST, projektach Agencji CEPOL lub innych projektach (jak LET4CAP – projekt zakończył się w grudniu 2019 roku). W odniesieniu do programów dedykowanych szkoleniom dla ekspertów do misji cywilnych z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego MKIDN zapewnia specjalistyczne szkolenia dla ekspertów gotowych do realizacji zadań w misjach międzynarodowych (w tym w misjach wojskowych).	
	Szkolenie – wytyczne, organizacja i udział w szkoleniach			
F.				

¹⁰ ESDC – European Security and Defence College – Europejskie Kolegium Bezpieczeństwa i Obrony.

	Istnieje potrzeba poprawienia i rozwoju programów szkoleniowych zgodnie z rekomendacjami Polityki Szkoleniowej UE oraz z potrzebami misji WPBiO (w tym w zakresie takich nowych tematów, jak: zagrożenia hybrydowe, cyberbezpieczeństwo, zapobieganie i zwalczanie ekstremizmu, HEAT⁹, raportowanie i umiejętności analityczne).	• Organizacja kursów dla kandydatów przygotowujących się do udziału w konkursach na stanowiska ekspertów cywilnych w misjach WPBiO (przygotowywanie CV, wypełnianie zgłoszeń, przygotowywanie do rozmów rekrutacyjnych) – MSZ we współpracy z ministerstwami. • Poprawa przepływu informacji pomiędzy i wewnątrz ministerstw i służb mundurowych na temat oferty szkoleniowej ESDC, innych europejskich instytucji szkoleniowych oraz ofert państw członkowskich w zakresie WPBiO i zarządzania kryzysowego w UE. • Utworzenie międzyresortowej grupy roboczej do spraw cywilnego wymiaru WPBiO oraz wykorzystanie tego forum także do wzmocnienia współpracy w zakresie szkoleń (wymiana informacji, dobrych praktyk, współpraca między ministerstwami i służbami mundurowymi w zakresie możliwości szkoleń oraz programów szkoleniowych). • Rozszerzenie zakresu tematycznego programów szkoleniowych oferowanych obecnie przez polskie instytucje szkoleniowe o zagadnienia dotyczące WPBiO (np. szkolenia oferowane przez Centrum Przygotowania do Misji Zagranicznych w Kielcach, Akademię Sztuki Wojennej	ekspertów do kontyngentu policyjnego w Kosowie lub szkolenia dla Straży Granicznej dla funkcjonariuszy do misji zagranicznych). • Przygotowanie pakietu szkoleniowego na temat ochrony dziedzictwa kulturowego dla ekspertów do misji zagranicznych, w tym misji WPBiO (MKiDN). • Oferowanie szkoleń z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego w zagrożeniu organizowanych przez Międzynarodowy Ośrodek Szkoleń i Badań nad Dziedzictwem Kulturowego w Zagrożeniu (wspólna inicjatywa MON i MKiDN z 2019 roku). Centrum będzie w pełni operacyjne od 2021.	Rozwijanie współpracy i wymiana doświadczeń z państwami członkowskimi UE na temat ochrony dziedzictwa kulturowego (MKiDN).
--	--	--	--	---

⁹ Szkolenia w zakresie bezpieczeństwa w nieprzyjaznym środowisku (ang. Hostile Environment Awareness Training, HEAT).

			w Warszawie, szkoły policyjne, Centrum Szkoleniowe Straży Granicznej, Akademię Dyplomatyczną MSZ). • Policja: awansowanie osób, które uczestniczyły w misjach, na inne stanowiska w ramach międzynarodowej współpracy Policji w kraju lub za granicą, ze szczególnym uwzględnieniem misji WPBiO. • Straż Graniczna: jasna ścieżka rozwoju kariery dla oficerów uczestniczących w cywilnych misjach WPBiO, jako część szerszego podejścia do międzynarodowego zaangażowania, w oparciu o dokument „Koncepcja rozwoju i koordynacji działań międzynarodowych Straży Granicznej – procedury” (projekt z grudnia 2019).		

	MSZ: Obowiązują te same zasady, jak w przypadku wyjazdu na placówkę. Ministerstwo Finansów (Krajowa Administracja Skarbowa): Zbiór ekspertów w bazie Goalkeeper. Kontynuowanie zatrudnienia po powrocie z misji zagranicznej jest (wyłącznie w przypadku funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej, SCS) gwarantowane przepisami ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego: Statut ministerstwa nie przewiduje żadnej specjalnej grupy pracowników gotowej do działania w misjach cywilnych. Niemniej, MKiDN dysponuje bazą 30 specjalistów gotowych do udziału w międzynarodowych misjach cywilnych lub wojskowych w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego zarówno w regionach konfliktu, jak i regionach pokonfliktowych. Część ekspertów jest spoza administracji publicznej. Wydelegowanie eksperta z bazy ekspertów jest możliwe jedynie po uregulowaniu stosunku pracy kandydata na misję. Różnice pomiędzy poszczególnymi ministerstwami i służbami mundurowymi wynikają m. in. z następujących uwarunkowań: różnice w wymaganiach dla ekspertów aplikujących na stanowiska w misjach, liczba poziomów wewnętrznej akceptacji, długość wewnętrznych procedur pozyskania poświadczeń bezpieczeństwa.		delegowania, wewnętrzne procedury naboru, usprawnienie komunikacji wewnątrz resortu oraz pomiędzy resortem a podległymi jednostkami, itp.). • Ministerstwo Sprawiedliwości: przygotowanie i przyjęcie wytycznych ws. udziału ekspertów takich jak prokuratorzy, funkcjonariusze i pracownicy Służby Więziennej, pracownicy Ministerstwa, w cywilnych misjach WPBiO (zasady delegowania, wewnętrzne procedury naboru, usprawnienie komunikacji wewnątrz resortu oraz pomiędzy resortem a podległymi służbami mundurowymi, itp.).	
H.	Włączenie tematyki równego traktowania – zwiększenie liczby kobiet	• Stworzenie sieci punktów kontaktowych ds. Agencji „Kobiety, Pokój i Bezpieczeństwo” (WPS) obejmującej wszystkie ministerstwa i służby zaangażowane we wdrażanie Krajowego Planu Działania. • Włączenie kolejnych ministerstw i służb mundurowych we wdrażanie Krajowego Planu Działania (Służba	• Opracowanie w 2021 śródkresowego raportu z Implementacji Krajowego Planu Działania na rzecz realizacji Agencji ONZ dotyczącej kobiet, pokoju i bezpieczeństwa na lata 2018-2021. • Zainicjowanie prac nad kolejną edycją Krajowego Planu Działania	

	międzyresortowa, która monitoruje implementację Planu Działania (MSZ, MON, MSWiA, Policja, Straż Graniczna, KPRM).	Więzienna (poprzez MS), Krajowa Administracja Skarbowa (poprzez MF). • Wzmocnienie we wszystkich ministerstwach i służbach, w szczególności mundurowych, działań mających na celu podniesienie poziomu wiedzy na temat procesu rekrutacyjnego do misji zagranicznych oraz zachęcających kobiety do ubiegania się o stanowiska w misjach cywilnych (opracowanie strategii komunikacyjnej w tym zakresie). • Włączenie zagadnień dotyczących Agendy „Kobiety, Pokój i Bezpieczeństwo” do programów szkoleń dla kandydatów na stanowiska eksperckie w misjach zagranicznych. • Rozszerzenie istniejących programów szkoleniowych dla oficerów służb mundurowych na wszystkich szczeblach o zagadnienia dotyczące Agendy „Kobiety, Pokój i Bezpieczeństwo”. • Włączenie zagadnień związanych z Agendą „Kobiety, Pokój i Bezpieczeństwo” do programów nauczania wyższych szkół dla służb mundurowych (jak szkoły policyjne, wojskowe). • Opracowanie wewnętrznych planów działania/strategii implementacji Krajowego Planu Działania we wszystkich ministerstwach i służbach mundurowych uczestniczących we wdrażaniu NAP.	realizacji Agendy ONZ dotyczącej kobiet, pokoju i bezpieczeństwa. • Włączenie Parlamentu (np. Komisji do spraw Unii Europejskiej, Komisji do spraw zagranicznych i Komisji ds. Obrony) oraz Komitetu do spraw Europejskich Rady Ministrów w proces monitorowania implementacji Krajowego Planu Działania.
--	---	--	--

			Wprowadzenie przygotowywania statystyk dotyczących liczby kobiet w służbach mundurowych, w służbie zagranicznej oraz w misjach i operacjach zagranicznych, a także na temat udziału kobiet w szkoleniach z zakresu WPBiO i powiązanych z nią zagadnień, w tym na temat misji cywilnych.		
--	--	--	---	--	--

Cywilny Kompakt WPBiO, zobowiązania nr 1-7					
Lp.	Zobowiązania, Obszar działania	Stan bieżący, w tym wyzwania	Działania krótkookresowe do końca 2020	Działania średniookresowe 2021- poł. 2023	Partnerstwa, współpraca (PCz)
1.	Zwiększenie kontrybucji do cywilnej WPBiO poprzez personel, wyposażenie, szkolenie, wsparcie ćwiczeń, kontrybucję finansową lub w innej postaci – na zasadach indywidualnych lub łącznie z innymi kontrybutorami oraz w oparciu o indywidualne plany narodowe implementacyjne.	Polska oddelegowuje największą liczbę cywilnych ekspertów jako procent personelu delegowanego przez państwa członkowskie UE (16,6 % wg stanu na dzień 29.02.2020) oraz w liczbach rzeczywistych (128 ekspertów wg stanu na 29.02.2020). Policja i Straż Graniczna stanowią główne źródło personelu delegowanego przez Polskę do cywilnych misji WPBiO.	• Podejmowanie działań mających na celu utrzymanie zaangażowania w cywilne misje WPBiO na poziomie 2019 roku. • Zidentyfikowanie możliwości właściwych ministerstw i służb mundurowych do wypełnienia istniejących braków w personelu cywilnych misji WPBiO, w oparciu o wyniki zaprezentowane w Dorocznym Raporcie Zdolności Cywilnych (CARC). • Udział w inicjatywie Niemiec – Centrum Dookonalenia Cywilnego Zarządzania Kryzysowego w Berlinie. • Polska zapewnia Rezerwową Jednostkę Policji, gotową do wyjazdu do misji w Kosowie (EULEX Kosovo) w ciągu 14 dni (95 policjantów). Jej główne zadania to wsparcie misji w przypadku gwałtownych rozruchów w Kosowie.	• Podejmowanie działań mających na celu utrzymanie zaangażowania w cywilne misje WPBiO na poziomie 2019 roku. • Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie obecności Polaków na wyższych stanowiskach w misjach (m. in. szef misji, zastępca szefa misji). • Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie liczby ekspertów cywilnych delegowanych do cywilnych misji WPBiO. • Uiszczanie składki członkowskiej do Centrum Dookonalenia w Berlinie oraz rozważenie dalszego wsparcia Centrum (np. poprzez wydelegowanie eksperta/ekspertów). • Wydelegowanie ekspertów w zakresie ochrony dóbr kultury do cywilnych misji WPBiO, w zależności od potrzeb.	DE i inne państwa należące do Centrum Dookonalenia w Berlinie.
2.	Przegląd krajowych procedur takich jak procesy decyzyjne, finansowanie, ustawodawstwo w celu wzmocnienia dostępności i udziału ekspertów w misjach	Por. Obszary działań od A do E			

	cywilnych WPBiO, np. poprzez lepsze włączenie delegowania do misji do ścieżki kariery.				
3.	Zwiększenie liczby ekspertów delegowanych do misji w celu zwiększenia całkowitego udziału ekspertów delegowanych do poziomu co najmniej 70 % względem poziomu międzynarodowego personelu misji (pracownicy kontraktowi), priorytetyzowanie pracowników delegowanych na stanowiskach operacyjnych przy jednoczesnym kontynuowaniu promowania efektywności misji.	Aktualny stosunek pracowników delegowanych do pracowników kontraktowych w przypadku Polski wynosi 90/10. (por. dane dot. zatrudnienia w cywilnych misjach WPBiO z 29.02.2020: 128 pracowników delegowanych w por. do 15 pracowników kontraktowych). Polska oddelegowuje największą liczbę cywilnych ekspertów do cywilnych misji WPBiO. Większość kontrybucji stanowi Jednostka Specjalna Polskiej Policji w misji w Kosowie (EULEX Kosovo). Dodatkowo Polska jest gotowa do szybkiego wysłania liczącej 95 policjantów Rezerwowej Jednostki Policji w celu wsparcia misji w Kosowie. Delegowanie pracowników do misji cywilnych WPBiO stanowi znaczące organizacyjne obciążenie dla instytucji delegujących ze względu na krajowe potrzeby oraz inne zobowiązania międzynarodowe. Taka sytuacja ma miejsce w szczególności w odniesieniu do Straży Granicznej. Wejście w życie przepisów ESGIP 2.0¹¹ nakłada na Straż Graniczną zobowiązanie do zapewnienia wkładu do tzw. 'starego korpusu' ekspertów. Konieczność wywiązania się z tego zobowiązania może spowodować zmniejszenie liczby funkcjonariuszy delegowanych do misji cywilnych WPBiO.	• Polska będzie pracować nad możliwością zwiększenia liczby delegowanych ekspertów, doradców oraz personelu do wykonywania zadań z zakresu dowodzenia celem wsparcia cywilnych misji WPBiO. • Polska podejmie działania mające na celu sprostanie przez kandydatów wymogom językowym w postępowaniach rekrutacyjnych do misji cywilnych WPBiO. • Polska podejmie działania mające na celu wdrożenie wspólnych standardów i dobrych praktyk wspierających ścieżkę kariery / dalszy rozwój zawodowy ekspertów kierowanych do cywilnych misji WPBiO.	• Polska będzie pracować nad możliwością zwiększenia liczby delegowanych ekspertów, doradców oraz personelu do wykonywania zadań z zakresu dowodzenia celem wsparcia cywilnych misji WPBiO. • Polska podejmie działania mające na celu sprostanie przez kandydatów wymogom językowym w postępowaniach rekrutacyjnych do misji cywilnych WPBiO. • Polska podejmie działania mające na celu wdrożenie wspólnych standardów i dobrych praktyk wspierających ścieżkę kariery / dalszy rozwój zawodowy ekspertów kierowanych do cywilnych misji WPBiO.	
4.	Rozwijanie i zapewnienie zdolności niezbędnych dla UE	a. Rezerwowa Jednostka Polskiej Policji gotowa do wyjazdu do misji w Kosowie (EULEX Kosovo)	c.	a.	

¹¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej | Przybrzeżnej oraz uchylenia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624. Rozporządzenie weszło w życie 4 grudnia 2019 r.

do podjęcia pełnowymiarowej misji cywilnego zarządzania kryzysowego poprzez: a. zdolności w kluczowych kategoriach zdefiniowane w Feira w 2000 roku, tj. policja, rządy prawa, administracja cywilna, reforma sektora bezpieczeństwa i monitorowanie. b. Potrzeby zdolnościowe, w ramach kluczowych kategorii zdolności powiązane z odpowiedzialnością UE na wyzwania dla bezpieczeństwa – oparcie się na Dokumenty Konceptyjnym oraz Planie Rozwoju Zdolności Cywilnych. c. Zdolności wspierające misję (np. ochrona, IT, opieka medyczna, komunikacja) oraz zdolności ogólne (np. raportowanie, komunikacja strategiczna i umiejętności zarządcze). d. Obszary mieszane takie jak prawa człowieka i równość płci / WPS.¹²	w ciągu 14 dni (95 policjantów). Jej głównym zadaniem jest wsparcie misji w przypadku gwałtownych rozruchów w Kosowie	• Zidentyfikowanie zdolności poszczególnych ministerstw i służb mundurowych do wypełnienia braków w cywilnych misjach WPBiO, w oparciu o wyniki zaprezentowane w Dorocznym Raporcie Zdolności Cywilnych (CARC). • Poprawa komunikacji wewnętrznej ministerstw i służb mundurowych nt. cywilnego zarządzania kryzysowego w ramach WPBiO, w szczególności w odniesieniu do zdolności wspierających i ogólnych. d. • Dalsze zaangażowanie na rzecz wdrażania Krajowego Planu Działania na rzecz realizacji Agendy ONZ dotyczącej kobiet, pokoju i bezpieczeństwa na lata 2018 – 2021. • Włączenie agendy na rzecz kobiet, pokoju i bezpieczeństwa do działań edukacyjnych i szkoleń skierowanych do ekspertów przygotowujących się do dołączenia do misji i operacji WPBiO, jak również do szkoleń przedwyjazdowych dla dyplomatów i attaché wojskowych, w tym dla średniego szczebla i personelu do wykonywania zadań z zakresu dowodzenia.	Polska mogłaby, potencjalnie, kontrynuować personel w obszarach związanych z nowymi wyzwaniami dla bezpieczeństwa: – Straż Graniczna (biorąc pod uwagę ograniczenia wynikające z wdrożenia Rozporządzenia EBCG): nieregularna migracja i wyzwania dla bezpieczeństwa z nią związane, zarządzanie granicami, bezpieczeństwo morskie.	
5. Szkolenia ekspertów przed wyjazdem do misji oraz po oddelegowaniu do misji	Nie wszystkie instytucje delegujące organizują szkolenia dla ekspertów do misji zagranicznych. Jedynie policja oferuje stały program	• Kontynuacja zaangażowania ministerstw i służb mundurowych w organizację szkoleń w oparciu o	• Wprowadzenie ujednoliconych programów szkoleniowych dla kandydatów na ekspertów	Gotowość do zaangażowania we współpracę ze

¹² The Women, Peace and Security Agenda (WPS) – Agenda ONZ dot. kobiet, pokoju i bezpieczeństwa.

zgodnie z Polityką Szkoleniową w zakresie WPBiO przyjętą przez Radę UE oraz wytycznymi Grupy roboczej ds. Szkoleń cywilnych WPBiO w celu zapewnienia współpracy i synergii w zakresie szkoleń na poziomie UE, z uwzględnieniem odpowiedniego szkolenia językowego i specyficznych potrzeb szkoleniowych wynikających z nowych wyzwań dla bezpieczeństwa. Wykorzystanie możliwości oferowanych przez certyfikowane instytucje szkoleniowe zgodnie z i przy wykorzystaniu odpowiednich instrumentów UE.	szkoleniowy przed wyjazdem do misji składający się z 2 części: a/ szkolenie językowe, podstawowe zagadnienia dotyczące misji zagranicznych; b/ praktyczne aspekty pracy w misjach. Straż Graniczna szkoli funkcjonariuszy w ramach kursów organizowanych w zależności od potrzeb. MSZ organizuje szkolenie podstawowe na temat WPBiO i misji dla dyplomatów. Instytucje delegujące posiadają swoje własne regulacje dotyczące szkoleń przedwyjazdowych do misji zagranicznych, w tym do cywilnych misji WPBiO.	ujednolicone programy szkoleniowe (programy szkoleniowe ESDC: kurs orientacyjny w zakresie WPBiO, szkolenie przedwyjazdowe w ramach Współpracy z CEPOL). • Opracowanie i przyjęcie dokumentu „Koncepcja rozwoju i koordynacji działań międzynarodowych Straży Granicznej – procedury” (projekt dokumentu z grudnia 2019). • Uruchomienie regularnych programów szkoleniowych dla funkcjonariuszy Straży Granicznej – kandydatów do misji cywilnych. • Umożliwienie kandydatom z innych ministerstw i służb mundurowych udziału w podstawowym szkoleniu orientacyjnym z zakresu WPBiO organizowanym przez MSZ.	cywilnych do misji WPBiO we wszystkich ministerstwach i służbach delegujących ekspertów do misji. • Uruchomienie od 2021 roku szkoleń w obszarze ochrony dziedzictwa kulturowego zarówno dla personelu wojskowego i innych służb mundurowych, jak i personelu cywilnego na szczeblu krajowym oraz międzynarodowym (MKIDN).	szużbami mundurowymi innych państw członkowskich UE i wewnątrz ugrupowań regionalnych (np. Grupa Wyszehradzka) w ramach projektów szkoleniowych dofinansowywanych z UE, we współpracy z CEPOL, ESDC, FRONTEX.
6. Udostępnienie na zasadach dobrowolności i inkluzywności wyspecjalizowanych zespołów, które są ograniczone co do zakresu, czasu i wielkości, które odpowiadają potrzebom cywilnych misji WPBiO oraz które, po uzgodnieniu, są w stanie, zareagować w bardzo krótkim czasie na rozwój sytuacji na miejscu.	Koncepcja wykorzystania Wyspecjalizowanych Zespołów (WZ) w celu czasowego wsparcia mandatu misji WPBiO jest zasadnym projektem zarówno z punktu widzenia celu do osiągnięcia (zespoły ze szczególnymi umiejętnościami skoncentrowane na osiągnięciu określonych rezultatów), jak i zarządzania zasobami ludzkimi (względnie krótki czas oddelegowania, uproszczone procedury naboru). Rezerwowa Jednostka Policji jest gotowa do wyjazdu do misji w Kosowie (EULEX Kosovo) w ciągu 14 dni (95 policjantów). Jej głównym zadaniem jest wsparcie misji w przypadku gwałtownych rozruchów w Kosowie	Polska mogłaby zapewnić w ramach Wyspecjalizowanych Zespołów (w zależności od dostępności w danym momencie) szczególne zdolności policyjne w zakresie: - śledztwa kryminalnego, - współpracy ze społecznościami lokalnymi, - działań o charakterze prewencyjnym, w tym zabezpieczenie imprez masowych, - ochrona świadków, - zarządzanie zasobami ludzkimi (HR), - analiza kryminalna.	Gotowość do wysłania Wyspecjalizowanego Zespołu w takich obszarach, jak: - przeciwdziałanie przestępstwom cybernetycznym i zagrożeniom hybrydowym (Policja), - przeciwdziałanie terroryzmowi i zorganizowanej przestępczości (Policja), - ochrona dziedzictwa kulturowego (Policja, MKIDN).	Przygotowanie Wyspecjalizowanego Zespołu w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego we współpracy z innymi państwami członkowskimi.

7.	Udostępnienie i wykorzystanie tam, gdzie jest to uzgodnione, krajowych wielonarodowych struktur, które będą wspierać wzmocnienie cywilnej WPBiO kompatybilnie do istniejących struktur UE i przy wsparciu tychże struktur.	Brak zidentyfikowanych możliwości na obecnym etapie.	Udział w Centrum Cywilnego Zarządzania Kryzysowego w Berlinie.	Doskonalenia	DE i inne państwa uczestniczące w Centrum Doskonalenia.
Najlepsze praktyki – dzielenie się z innymi					
PL jest otwarta na współpracę regionalną i bilateralną oraz na wymianę najlepszych praktyk.					